

V Trbovljah spet neznosno smrdi

Analize zraka iz rudniških jam Trbovlje in Ojstro so spodbudne, a prav v teh dneh se je po mestu od nekod začel širiti smrad

Trbovlje – Zavod za zdravstveno varstvo iz Maribora, pri katerem je Rudnik Trbovlje-Hrastnik poleti na zahtevo pristojnega inšpektorja naročil meritve odpadnega zraka v dveh ventilatorskih postajah jam Trbovlje in Ojstro, je končal delo. Rezultati so sicer spodbudni, toda po nekajtedenskem zatišju prav v teh dneh v Trbovljah znova nekaj zelo smrdi.

Strokovnjaki mariborskega zavoda so v komentarju k rezultatom poletnih meritev izstopnega jamskega zraka zapisali, da v vzorcu niso našli niti žveplovodika niti amoniaka. Po njihovi presoji gre značilni vonj odpadnega zraka pripisati dimetilsulfidu.

Vendar je pred tedni **Marjan Sajko**, vodja skupine za emisije in tehnološke procese na mariborskem zavodu za zdravstveno varstvo, ko so prišli jemati vzorce zraka iz ventilatorskih postaj, že po nekaj minutah zavrnil možnost, da bi tudi v Trbovljah, kot se je pred časom zgodilo v Velenju, zaudarjal ta plin. Ocenil je, da imajo opraviti z »vonjem po žveplovih organskih spojinah, ki smrdijo že pri nizkih koncentracijah«.

Sicer pa po podatkih **Zore Kalan** iz kemijsko-tehnološkega laboratorija RTH dimetilsulfid ni na seznamu škodljivih plinov v atmosferi delovnih prostorov. Dimetilsulfid se po

navedbah zavoda v povezavi z nekaterimi vrstami premogov pogosto pojavlja v rudniškem zraku, nastaja pa kot rezultat spontan in dolgotrajnih procesov, ki potekajo v nahajališču zaradi staranja premoga. Mariborski strokovnjaki so poleg tega plina zaznali še ~~ogljikov disulfid, spojino, katere vonj je tudi podoben dimetilsulfidom. Pri meritvah so zaznali še sledove toluena, etilbenzena in ksilena, za katere pravijo, da so značilni za tovrstne vzorce, vendar ne prispevajo k značilnemu vonju zraka. Izmerjena intenzivnost vonja izstopnega jamskega zraka, to je 430 enot vonja na kubični meter, pomeni, da ga človeški nos zaznava, dokler se ta ne razredči 430-krat.~~

Podoben vonj po žveplu, ki so ga v delu Trbovelj zaznavali poleti, pa se je, kot rečeno, spet pojavil v teh dneh. Smrdi vsaj v polovici občine, in to v tolikšni meri, da so se prebivalci znova obrnili na regijski center za ob-

veščanje, okoljski inšpektor pa se je podal na pot k morebitnim onesnaževalcem: od Cementarne, Termoelektrarne do Rudnika Trbovlje-Hrastnik.

Namestnik tehničnega direktorja RTH **Danijel Galuf** je povedal, da so že preverili svoji ventilatorski postaji Gvido in Javor, iz katerih se je poleti proti Hrastniku in Trbovljam širil neznosni smrad po gnili solati, da so do njiju napotili tudi strokovnjake iz svojega kemijsko-tehnološkega laboratorija in da lahko na osnovi njihovih ocen zanesljivo zatrdi, da smrad tokrat ne prihaja iz rudnika. Po njegovem je v trboveljskem zraku bolj kot po žveplu zaznati »vonj po karbidu ali gumi«. Kakšnih otipljivih rezultatov tudi inšpekcijski pregled ni dal: tudi v Cementarni in Termoelektrarni naj bi bilo vse v mejah normale. Kaj torej smrdi v Trbovljah?

Polona Malovrh